

Guía Docente				
Datos Identificativos			2012/13	
Asignatura (*)	Arquitectura e enxeñaría en centros sociosanitarios		Código	750487015
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación, Ordenación e Avaliación de Servizos Sociosanitarios			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Prerrequisitos				
Departamento	ComposiciónConstrucións ArquitectónicasProxectos Arquitectónicos e UrbanismoRepresentación e Teoría ArquitectónicaTecnoloxía da Construción			
Coordinación	Blanco Lorenzo, Enrique Manuel		Correo electrónico	enrique.blanco@udc.es
Profesorado	Blanco Lorenzo, Enrique Manuel Franco Taboada, Jose Antonio (Catedrático) Lopez De La Osa Gonzalez, Leon Sabin Diaz, Patricia Sánchez Iglesias, Santiago		Correo electrónico	enrique.blanco@udc.es j.a.franco@udc.es leon.lopez@udc.es patricia.sabin@udc.es santiago.sanchez@udc.es
Web				
Descrición xeral	Para o coñecemento de calquera arquitectura é imprescindible atender ás orixes ás que referirse, ós seus antecedentes históricos que atopamos ó comezo dunha necesidade funcional que se debe solucionar nun determinado espazo, ó inicio de xeito eventual ou provisional e có tempo a materializar en formatos tipolóxicos que se estabilizan e evolucionan en función dos avances de actividade que lles deu orixe. Este é o caso da arquitectura sanitaria e asistencial, nacida de espazos residuais para acabar convertíndose nas arquitecturas máis tecnolóxicas O asignatura percorrerá a relación destas arquitecturas vinculadas á evolución cultural da humanidade e ás respostas constructivas e tipolóxicas de cada período, facendo fincapé no Movemento Moderno como momento de evolución máis efectivo, orixe da actual arquitectura médica. Paralelamente, as visións fruto das experiencias do profesorado permitirán transmitir diferentes posicionamentos e inquietudes profesionais ante o proxecto arquitectónico.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Demostrar a capacidade de concebir e deseñar con rigor un proceso de investigación no ámbito sociosanitario.
A6	Demostrar capacidade para interpretar e utilizar literatura científica, e informes sobre resultados de investigación.
A12	Ser capaz de identificar aspectos de influencia significativa na análise externa e interna de unha organización sociosanitaria.
A13	Ser capaz de extrapolar de un escenario sociosanitario unha realidade determinada e proxectar unha mellora concreta.
A14	Ser capaz para analizar e desplegar as liñas estratéxicas de un servizo sociosanitario.
A19	Adquirir os coñecementos necesarios para participar nos procesos de ordenación e avaliación dos servizos sociosanitarios.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa en unha equipa interdisciplinar.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para aplicar os coñecementos na práctica.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B20	Sensibilidade hacia temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Iniciarse no coñecemento da evolución histórica das tipoloxías arquitectónicas sociosanitarias e a súa relación coa realidade social do momento no que se produciron.	AM13	BM1	CM3
	AM14	BM2	CM4
	AM19	BM3	CM6
		BM4	CM7
		BM5	CM8
		BM8	
	BM12		
Valorar e comprender a alta complexidade proxectual e construtiva das edificacións sociosanitarias en tódalas escalas do deseño	BM20		
	AM1	BM1	CM1
	AM6	BM9	CM5
	AM12	BM11	CM6
	AM13	BM12	CM7
			CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Historia y tipologías de centros sociosanitarios. Casos.	
2. Estructura y función en centros sociosanitarios. Casos.	
3. Construcción y función en centros sociosanitarios. Casos.	
4. Infraestructura como sistema complejo. Casos	
5. Orientación y Soleamiento en centros sociosanitarios. Casos.	
6. La arquitectura del INSALUD. Casos	
7. Conclusiones. Análisis de arquitecturas sociosanitarias próximas.	

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	16	32	48
Discusión dirixida	2	0	2
Estudo de casos	1	5	6
Traballos tutelados	1	17	18
Actividades iniciais	1	0	1
Atención personalizada	0		0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.
Estudo de casos	Análise de casos paradigmáticos e singulares de cada tema
Traballos tutelados	Derivado dalgún dos temas e orientado cara á investigación personal do alumno, desenvolverase un ou varios traballos individuais ou en grupo
Actividades iniciais	Actividades precisas ó inicio do proceso global, e en cada bloque temático, coa finalidade de coñecer as competencias, intereses e motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela, preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Análise de casos de arquitecturas sanitarias próximas.	100

Observacións avaliación

Trabajo personal con exposición pública y documento entregado a través de moodle.

Fontes de información

Bibliografía básica	- FERNANDEZ MERIDA, María Dolores (2006). Aproximación a la historia de la arquitectura hospitalaria.. Cuadernos de Arte e Iconografía. T15. Madrid - INSUA CABANAS, Mercedes (2000). Arquitectura hospitalaria. Arquitectura dos hospitais de pavillóns galegos. Tese doutora. Universidade da Coruña - V.V.A.A (1990). Catalogo de Centros Sanitarios Construidos pola Xunta de Galicia. Consellería de Sanidade, Santiago - LEISTIKOW, Dankwart (1967). Edificios hospitalarios en Europa durante diez siglos. Ed. Boehringer sohn- Ingelheim am Rheim - LOPEZ TERRADA, María Luz (). El Hospital como objeto histórico. Revista d´História Medieval, 7, pp. 192-204 - GALDO FERNANDEZ, Fausto (coordinador) (2007). El sanatorio marítimo de Oza. Ed. Grupo 76, , A Coruña - V.V.A.A (2000). Hospitales. La Arquitectura del Insalud 1986-2000. Vol. 1 y 2. Insalud, Madrid - IGLESIAS PICAZO, Pedro (2011). La habitación del enfermo. Ciencia y arquitectura en los hospitales del Movimiento Moderno. Ed. Fundación Caja de Arquitectos - LE CLECH-CHARTON, Silvy (directora) (2010). Les établissements hospitaliers en France du Moyen Age au XIX siècle. Editions universitaires de Dijon - PIeltaIN ALVAREZ-ARENAS, Alberto (2003). Los hospitales de Franco. La versión autóctona de una arquitectura moderna. Tesis doctoral. UPM, Madrid - VAZQUEZ GALLEGO, Jesús (2001). Los hospitales del Camino francés en Galicia. Ed. Do Castro, Sada - LARRAURI REDONDO, Sergio; ; LOSANTOS BLANCO, Silvia (2010). Los hospitales del Camino francés en La Rioja. Instituto de Estudios Riojanos, Logroño - CRIPPA; María Antonietta (1998). L´ospedale Maggiore di Milano, la storia e i restauri , pp.177-189. Butlletí de la Reial Academia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, XII - SORALUCE BLOND, José Ramón (1996). O antigo hospital de Esteiro Campus Universitario de Ferrol. Universidade da Coruña - V.V.A.A (2004). O Hospital Real de Santiago de Compostela e a hospitalidade no Camiño de Peregrinación. Catálogo Exposición. Museo do Pobo Galego, Santiago - V.V.A.A (1994). Salud Nacional. AV 49. Monografías de Arquitectura y Vivienda. Arquitectura Viva, Madrid - MARTINEZ GARCIA, Luis; LOPEZ GOMEZ, Pedro (directores) (1996). Sanatorio marítimo de Oza. Instrumentos descriptivos.. Xunta de Galicia, A Coruña, 1996. - Gil, Luis (1969). Therapeia. La medicina popular en el mundo clásico. Ed. Guadarrama, Madrid
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías